

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
1.Bf.118/2019/21.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2019. év november hó 5. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2019. év november hó 12. napján kihirdette a következő

v é g z é s t :

A hivatali visszaélés büntette miatt I. r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 28.B.1522/2017/53. számú ítéletét I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r., VI.r., VII.r., VIII.r., IX.r., X.r., XI.r., XII.r., XIII.r., XIV.r., XV.r., XVI.r., XVII.r., XVIII.r., XIX.r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja azzal, hogy a próbára bocsátott vádlottak esetében mellőzi a halmazati büntetésre utalást.

Az elsőfokú bíróság által megállapított bűnügyi költség IX.r. vádlottat, XII.r. vádlottat, XV.r. vádlottat, XVI.r. vádlottat, XVII.r. vádlottat terheli.

I.r. vádlott lakóhelyének irányítószáma helyesen

V.r. vádlott lakóhelye

XIII.r. vádlott lakóhelye, tartózkodási helye

A másodfokú eljárás során felmerült 84.300,- (nyolcvannégyezer-háromszáz) forint bűnügyi költségből IX.r. vádlott 16.050,- (tizenhatezer-ötven), XVII.r. vádlott 16.050,- (tizenhatezer-ötven), XII.r. vádlott 22.860,- (huszonkettőezer-nyolcszázhatvan), XV.r. vádlott 13.050,- (tizenháromezer-ötven), XVI.r. vádlott 16.290,- (tizenhatezer-kettőszázkilencven) forintot köteles az államnak megfizetni.

A végzés ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék a 2019. április 4. napján kihirdetett 28.B.1522/2017/53. számú ítéletében bűnösnek mondta ki

- I.r. vádlottat 12 rendbeli, a Btk. 305. § a) pontjába ütköző felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetében,
- II.r. vádlottat 42 rendbeli, a Btk. 305. § a) pontjába ütköző felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetében,
- III.r. vádlottat a Btk. 305. § a) pontjába ütköző felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetében,

- IV.r. vádlottat 2 rendbeli, a Btk. 305. § a) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntetében,
- V.r. vádlottat 3 rendbeli, a Btk. 305. § a) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntetében,
- VI.r. vádlottat 7 rendbeli, a Btk. 305. § a) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntetében,
- VII.r. vádlottat 35 rendbeli, a Btk. 305. § a) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntetében,
- VIII.r. vádlottat 2 rendbeli, a Btk. 305. § a) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntetében,
- IX.r. vádlottat 2 rendbeli, a Btk. 305. § a) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntetében,
- X.r. vádlottat 2 rendbeli, a Btk. 305. § a) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntetében,
- XI.r. vádlottat a Btk. 305. § a) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntetében,
- XII.r. vádlottat 4 rendbeli, a Btk. 305. § a) pontjába ütköző felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetében,
- XIII.r. vádlottat 2 rendbeli, a Btk. 305. § a) pontjába ütköző felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetében,
- XIV.r. vádlottat a Btk. 305. § a) pontjába ütköző felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetében,
- XV.r. vádlottat a Btk. 305. § a) pontjába ütköző felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetében,
- XVI.r. vádlottat a Btk. 305. § a) pontjába ütköző felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetében,
- XVII.r. vádlottat a Btk. 305. § a) pontjába ütköző felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetében,
- XVIII.r. vádlottat a Btk. 305. § a) pontjába ütköző felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetében és
- XIX.r. vádlottat 2 rendbeli, a Btk. 305. § a) pontjába ütköző felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntetében.

Az elsőfokú bíróság ezért I.r. vádlottat halmazati büntetésül 10 hónap szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette.

II.r. vádlottat halmazati büntetésül 1 év 6 hónap szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

VI.r. vádlottat halmazati büntetésül 6 hónap szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 1 évi próbaidőre felfüggesztette.

VII.r. vádlottat halmazati büntetésül 1 év 4 hónap szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát mind a négy vádlott esetében börtönben határozta meg és megállapította, hogy a szabadságvesztésből - annak utólagos végrehajtása esetén - legkorábban a kétharmad részének, de legkevesebb 3 hónapnak a kitöltése után bocsáthatók feltételes szabadságra.

XVI.r. vádlottat 96 óra fizikai munkakörben ledolgozandó közérdekű munka büntetésre ítélte és rendelkezett a közérdekű munkának, vagy hátralévő részének szabadságvesztésre való átváltoztatásáról, amennyiben a XVI.r. vádlott a számára meghatározott munkát önhibájából nem végzi el.

III.r. vádlottat 1 évre, IV.r. vádlottat 2 évre, V.r. vádlottat 2 évre, VIII.r. vádlottat 2 évre, IX.r. vádlottat 2 évre, X.r. vádlottat 2 évre, XI.r. vádlottat 1 évre, XII.r. vádlottat 3 évre, XIII.r. vádlottat 2 évre, XIV.r. vádlottat 1 évre, XV.r. vádlottat 1 évre, XVII.r. vádlottat 1 évre, XVIII.r. vádlottat 1 évre és XIX.r. vádlottat 2 évre próbára bocsátotta.

Az elsőfokú bíróság az eljárás alatt lefoglalt és bűnjelként kezelt iratanyagnak az iratok közti kezelését rendelte el, továbbá külön-külön kötelezte a bűnösnek kimondott IX. r., XII. r., XV. r., XVI. r. és XVII. r. vádlottat az eljárás során az oldalukon felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A kihirdetett elsőfokú ítéletet az ügyészség - a három munkanapos határidő fenntartását követően - XVI.r. vádlott vonatkozásában tudomásul vette, míg a többi vádlott esetében a törvényes határidőn belül a terhükre fellebbezést jelentett be.

I.r., II.r. és VII.r. vádlott vonatkozásában hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása, a szabadságvesztés felfüggesztő rendelkezésének mellőzése, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása, továbbá a VII.r. vádlott tekintetében a kormánytisztviselői hivatástól eltiltás érdekében is.

V.r. vádlott esetében közérdekű munka büntetés kiszabása és a kormánytisztviselői hivatástól eltiltás végett, VIII.r. vádlott vonatkozásában a kormánytisztviselői hivatástól eltiltás céljából, továbbá IV.r., VIII.r., IX.r., X.r., XI.r. vádlott tekintetében pénzbüntetés kiszabása és a kormánytisztviselői hivatástól eltiltás érdekében.

Végezetül III.r., XII.r., XIII.r., XIV.r., XV.r., XVII.r., XVIII.r. és XIX.r. vádlott esetében pénzbüntetés kiszabása végett.

Az elsőfokú bíróság ítéletét a kihirdetését követően XII.r. vádlott és védője, valamint XIX.r. vádlott és védője tudomásul vették, XVI.r. vádlott védője fellebbezést jelentett be felmentés céljából, míg a többi vádlott és védője a fellebbezés bejelentésére három munkanapot tartott fenn.

A törvényes határidőn belül I.r. vádlott és II.r. vádlott védője, IV.r. vádlott, V.r. vádlott, X.r. vádlott és XI.r. vádlott védője, valamint VI.r. vádlott és VII.r. vádlott védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés végett jelentett be fellebbezést. IX.r. vádlott védője elsősorban bűncselekmény hiányos felmentés, másodsorban enyhítés, továbbá XIII.r. vádlott védője felmentés céljából jelentett be fellebbezést.

XVII.r. vádlott védője a 2019. április 7. napján kelt beadványában bejelentette, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét - a védencével történt konzultációt követően - tudomásul veszik.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.344/2019/4. számú átiratában az ügyészség súlyosítást célzó fellebbezését fenntartotta.

Elsődlegesen utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének felülbírálata valamennyi vádlott esetében teljes körű. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, az ügy elbírálásához szükséges bizonyítékokat feltárta és a logika szabályainak megfelelően egyenként és összességükben is értékelte. Megítélése szerint kellő indokát adta annak, hogy mely bizonyítékot miért fogadott el, illetve vetett el, valamint az adott bizonyítékot milyen okirat támasztotta alá.

Érvelése szerint a mérlegeléssel megállapított történeti tényállás megalapozott, azonban az I.r., III.r. és XV.r. vádlott esetében a személyi rész kiegészítendő azokkal az adatokkal, amelyekből kitűnik, hogy az elkövetéskor büntetőeljárás hatálya alatt álltak, ezen túlmenően az V.r., VI.r. és VII.r. vádlott személyi körülményeinek is a kiegészítését kérte.

Álláspontja szerint a megalapozott tényállásból a törvényszék okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére és a cselekmények minősítése, valamint az elsőfokú bíróság jogi indokolása is törvényes.

A büntetékiszabási körülményeket az I.r., II.r., XIV.r. és XV.r. vádlott esetében kérte pontosítani, illetve kiegészíteni a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetés tényével, valamint gyermekekre vonatkozó adatokkal.

A vádhatóság érvelése szerint a vádbeli bűncselekmények társadalomra veszélyessége, látenciája és a hagyományos nyomozati módszerek felderítési nehezítettsége is szükségessé teszi a törvény szigorának alkalmazását, ami kizárólag büntetés, illetve súlyosabb büntetés kiszabásával érhető el.

Mindezekre tekintettel - a Fővárosi Főügyészség fellebbezésében írtakkal egyezően - rámutatott, hogy az I.r., II.r. és VII.r. vádlott esetében a halmazati büntetést a középérték figyelembevételével kell kiszabni, továbbá ahhoz igazodó mértékben mellékbüntetésként a közügyektől is el kell tiltani őket a szabadságvesztés büntetések végrehajtásának próbaidőre való felfüggesztése egyidejű mellőzésével.

A hivatalos személynek minősülő vádlottak esetében indítványozta a kormánytisztviselői foglalkozástól eltiltást a VI.r. és VII.r. vádlott tekintetében a szabadságvesztés, az V.r. vádlott vonatkozásában a közérdekű munka, míg a IV.r., VIII.r., IX.r., X.r. és XI.r. vádlottnál a pénzbüntetés kiszabása mellett. Ugyancsak a Fővárosi Főügyészség fellebbezésében írt indítvánnyal egyezően a próbára bocsátott nem hivatalos személy III.r., XII.r., XV.r., XVII.r., XVIII.r. és XIX.r. vádlottal szemben pénzbüntetés kiszabását kérte.

Az elsőfokú ítélet járulékos rendelkezéseit törvényesnek találta, ezért egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában azt is jelezte, hogy amennyiben a büntetőügyben nyilvános ülés megtartására kerül sor, úgy azon ügyész nem vesz részt.

I.r., II.r. és III.r. vádlott védője fellebbezésének írásban benyújtott indoklásában elsőként azt emelte ki, hogy az elsőfokú eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványa annak tisztázását szolgálta, hogy az eljáró hivatalos személyek milyen jogszabályi környezetben végezték munkájukat. A védő különösen fontosnak találta azt a jogforrást megjelölni, amelynek értelmében a hivatali vezető arról határozott, hogy egy ügyfél legfeljebb két ügyet intézhetett naponta, mivel ez a védenecinek fel nem róható tény motiválta őket a telefonon történő információkérésre, ami álláspontja szerint nem volt tilalmazott.

A vádbeli időszakban kialakított ügykezelési rendszert hibáztatta azért, hogy az ügyfél nem tudta az ügyintézési jogát érvényesíteni annak érdekében, hogy az általa kívánt megfelelő számú ügyintézését belátható és ésszerű időn belül elvégezhesse, ami meglátása szerint a kérelem személyes benyújtásának az akadályát képezte, így az erre lehetőséget biztosított jogszabályi háttér vizsgálata szükséges és indokolt lett volna.

Amennyiben a másodfokú bíróság nem értene egyet a telefonos információkérés jogszerűségével, de a jogszabályi háttér beszerzése nélkül elfogadná az ügyintézésre vonatkozó utasítás meglétét és annak tartalmát, úgy e jogkorlátozó jogszabályi környezetet kérte védeneci javára értékelni, mert álláspontja szerint az írásos belső utasítás léte és tartalma legalább a büntetéskiszabás során jelentőséggel bír.

Kérte figyelembe venni, hogy tanúl előadása szerint előfordult telefonos tájékoztatás, amikor az ügyintézés hosszabb időt vett igénybe, vagyis az ügyintéző saját döntése alapján a jogszerű eljárás végén, rövid úton közölhette az ügyintézés eredményét, így meggyőződése szerint az erre vonatkozó belső utasítás beszerzése bűncselekmény hiányos felmentést eredményezhetett volna.

A védelem szerint a büntetéskiszabási körülmények értékelésekor a törvényszék nem értékelte kellő súllyal az időmúlást, amellyel kapcsolatban hangsúlyozta a vádemelés elhúzódnásának indokolatlanságát.

A fellebbviteli főügyészség álláspontjával ellentétben kérte, hogy az ítélet tábla ne értékelje további súlyosító körülményként az I.r. vádlott esetében a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetést, mivel a hivatkozott eljárást megszüntették, így azt „nemlétező eljárásnak kell tekinteni”. Véleménye szerint az adott bűncselekmény látenciája sem értékelhető súlyosító körülményként, mivel ez egy feltételezés, kizárólag a statisztikai adatokkal alátámasztott elszaporodottság lenne figyelembe vehető, azonban erre az elsőfokú bíróság sem utalt.

Megítélése szerint a védeneci által elkövetett cselekmények társadalomra veszélyessége igen csekély, gyakorlatilag elenyésző, ezért okafogyottá vált szabadságvesztés kiszabása, így az I.r. és II.r. vádlott esetében büntetés helyett intézkedés alkalmazását indítványozta, de büntetés szükségessége esetén legfeljebb pénzbüntetés kiszabását, különös tekintettel arra a tényre, hogy jelen büntetőeljárást követően nem indult és nincs is folyamatban velük szemben más büntetőeljárás.

A III.r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, mivel álláspontja szerint a vele szemben alkalmazott intézkedés mind az egyéni, mind a generális büntetéskiszabási elveknek megfelel.

IV.r., V.r., X.r. és XI.r. vádlott védője a bejelentett fellebbezés írásban kifejtett indoklásában tanú 2 és tanú 1 tanúvallomását egymással ellentmondásosnak ítélve hangsúlyozta, hogy nem lehetett

kétséget kizáróan tisztázni, hogy mikor kellett becsatolni a meghatalmazást, az ügyintézők adhattak-e szóban vagy telefonon tájékoztatást, a telefonon keresztül kiadott tájékoztatás információ vagy adat volt-e, továbbá kellett-e az ügyfélnek az információért fizetnie vagy sem.

Hivatkozása szerint a védenccével egy teremben dolgozott tanú 1 tanúvallomása abban megerősítette a vádlotti védekezést, hogy konkrétan nem volt számukra megtiltva az, hogy telefonon adjanak információt, amely alatt a tanú azt a kérdéskört értette, amely „igen”, vagy „nem” válasszal elintézhető. A védő szerint az ilyen típusú kérdésekre adott válasz nem meríti ki a díjköteles egyedi adatszolgáltatás fogalmát.

Kérte figyelembe venni, hogy védenccéi több esetben is jelezték a vádbeli időszakban, hogy milyen mértékű nyomásnak vannak kitéve a nagyszámú ügyfélforgalom miatt, azonban ez nem vezetett eredményre, amely problémakört később az ingyenes lekérdezést biztosító Jármű Szolgáltatási Platform bevezetése oldotta meg.

Álláspontja szerint a „vádlotti szabályszegéshez” a jogszabályi háttér hiánya, a munkaköri leírások pontatlansága, valamint az előadók munkájának, a nyilvántartási rendszerek belépési kódjának és a hozzáférések rendszeres ellenőrzésének hiánya vezetett. Meggyőződése szerint védenccéi szabályszegése nem érte el a bűncselekményi szintet, erre szándékuk sem terjedt ki, így esetükben elegendő lett volna a fegyelmi felelősségre vonás, ezért elsődlegesen azt indítványozta, hogy az ítélet tábla változtassa meg az elsőfokú ítéletet és a IV.r., V.r., X.r. és XI.r. vádlottat bűncselekmény hiányában mentse fel az ellene emelt vád alól.

A bűnösség megállapításának esetén utalt arra, hogy mindegyik védenccé több éve, illetve évtizede dolgozott az okmányirodában és a munkavégzésük magas értékelést kapott. Meglátása szerint a büntetlen előéletű vádlottaknak már az is súlyos büntetést jelentett, hogy munkájukat elvesztették és hosszabb időn keresztül álltak büntetőeljárás hatálya alatt. Az ügyészség által indítványozott foglalkozástól eltiltás vonatkozásában kiemelte, hogy ez a büntetés csak törvényi lehetőség, a Btk. nem kötelező jelleggel írja elő, ráadásul védenccéi tekintetében már oka fogyottá is vált, mivel több éve nem dolgoznak a közigazgatásban.

Az V.r. vádlott esetében rámutatott, hogy időközben nyugdíjba ment, vidékre költözött édesanyjához, aki betegsége miatt állandó ápolásra szorul, így V.r. vádlott vonatkozásában az ügyészség által kért közérdekű munka büntetés csakis megtorló jellegű lenne. Ugyancsak eltúloztának minősítette a IV.r., X.r. és XI.r. vádlott vonatkozásában a pénzbüntetés kiszabását, rájuk nézve is elegendőnek találta intézkedés alkalmazását.

A bűncselekmény tárgyi súlyára, a bűnösség fokára, védenccéi társadalomra veszélyességére, példás magánéletükre, büntetlen előéletükre, továbbá az egyéb enyhítő körülményekre is tekintettel másodlagosan azt kérte, hogy a másodfokú bíróság ne adjon helyt az ügyészség súlyosításra irányuló indítványának.

VI.r. és VII.r. vádlott védője a fellebbezés írásbeli indokolásában fenntartotta az elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében bejelentett fellebbezést.

Érvelése szerint tanú 1, mint az ügyintéző vádlottak egykori közvetlen felettese, tanúvallomásával alátámasztotta azt a védekezést, hogy a VI.r. és VII.r. vádlott munkaköri leírásuknak megfelelően adtak információt a hozzájuk fordult ügyfeleknek, még abban az esetben is, ha azok úgynevezett dílerek voltak. Meglátása szerint védenccéi a hivatali jogosítványukat nem rendeltetésellenesen

gyakorolták, így törvényi tényállási elem hiányában bűncselekmény elkövetése sem állapítható meg a terhükre.

A másodlagos indítványa körében előadta, hogy az elsőfokú bíróság a védenői joghátrányára vonatkozó jogi okfejtésével egyetért, azonban mind a szabadságvesztés tartamának, mind a próbaidőnek a mérséklését kérte. Végezetül utalt arra, hogy a törvényszék indokait osztva a foglalkozástól eltiltás büntetést indokolatlanul szigorú, megtorló jellegű, a büntetési célokkal össze nem egyeztethető joghátránynak tartaná.

IX.r. vádlott védője a fellebbezés írásban beadott indokolásában szintén fenntartotta az elsődlegesen felmentésre, másodlagosan megrovás alkalmazására irányuló indítványát, amelyet annyiban egészített ki, hogy harmadlagosan az elsőfokú ítélet hegybenhagyását kérte.

Az elsőfokú ítéletben írtakon túl további enyhítő körülményként kérte figyelembe venni, hogy ügyfele elvesztette az állását, így objektíve kizárt, hogy a jövőben újabb hivatali bűncselekményt kövessen el, továbbá kiemelte, hogy védence állapotos, aminek alátámasztása végett másolatban csatolta a Nőgyógyászati Rendelő orvosi iratát.

XIII.r. vádlott védője fellebbezésének írásban előterjesztett indokolása megegyezett az elsőfokú bíróság ítélethozatala előtt kifejtett jogi érvekkel, melyek értelmében védence nem követte el felbujtóként a hivatali visszaélés büntettét, ezért indítványozta a XIII.r. vádlott bűncselekmény hiányában való felmentését.

A védő a hivatali visszaélés büntetének törvényi tényállását, elkövetési magatartásait, továbbá az előny és a hátrány fogalmának meghatározását követően kiemelte, hogy a bűncselekmény kizárólag egyenes szándékkal követhető el, mivel a törvény a szándékon túl a célzatot is megköveteli.

Utalt a felbujtás törvényi meghatározására is, majd hangsúlyozta, hogy a felbujtó általi magatartás tudattartalma csak egyenes szándékú lehet, ugyanis a tettesi elkövetést kívánnia, céloznia kell, e körben idézte a BJD 2443. és a BJD 62. számú bírósági döntésekben foglaltakat.

Hivatkozása szerint védence egyáltalán nem volt tisztában azzal, hogy bárkit bármilyen bűncselekmény megvalósítására hív fel, illetve közvetetten vagy közvetlenül bűncselekmény elkövetésére rábír. Érvelése szerint a XIII.r. vádlott nem volt tudatában annak, hogy a kérése eredményeképpen bárki bűncselekményt valósít meg, amivel kapcsolatban azt is kérte figyelembe venni, hogy a II.r. vádlott szintén csak részese volt a vád tárgyát képező hivatali bűncselekmény elkövetésének. Meglátása szerint ezen közvetett kapcsolatra, valamint arra is tekintettel, hogy a tudata nem fogta át a cselekménye következményeit, fogalmilag kizárt annak a lehetősége, hogy XIII.r. vádlott az eljárás tárgyát képező bűncselekmény elkövetésére más személyt szándékosan rábírt volna.

Azt is nyomatékosította, hogy még a hivatali ügyintézők sem voltak tisztában azzal, hogy a gyakorlatban mi minősült információnak, vagy tájékoztatásnak, továbbá, hogy például a meghatalmazást csatolni kell, vagy elég csak bemutatni, így álláspontja szerint védence nem is vehette rá a II.r. vádlottat arra, hogy rábírására egy hivatali ügyintéző köteleességét megszegve járjon el. Mindezek alapján véleménye szerint a XIII.r. vádlottnak tényszerűen nem kellett azzal számolnia, hogy bárki bűncselekményt vagy akár szabálysértést követ el a telefonbeszélgetése eredményeképpen.

Kitért arra is, hogy tisztában van azzal, hogy a jog nem tudása nem mentesít a felelősség alól, azonban meglátása szerint az irányadó tényállás nem tartalmazza a védenca által kifejtett magatartásnak a tettesi alapcselekményhez kötődő szándékegységre vonható jogi következtetés ténybeli alapját, így a XIII.r. vádlott terhére rótt bűncselekmény megvalósításának lényegi eleme, az alanyi oldal hiányzik.

Végezetül a bűncselekmény, valamint a szándékos és gondatlan elkövetés törvényi meghatározásának felidézésével védencre utalva megjegyezte, hogy a felbujtásnak nincs gondatlan alakzata.

Fentiekre tekintettel indítványozta, hogy az ítéletábra változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét és XIII.r. vádlottat bűncselekmény hiányában mentse fel az ellene emelt vád alól.

XIV.r. vádlott védője a bejelentett fellebbezés írásbeli indokolásában előadta, hogy a védenca személyéhez köthető Viber üzenetben foglaltak nem minősíthetők szándékos felbujtásnak, mivel egyrészt nem volt tisztában azzal, hogy az általa írtak csak bűncselekmény elkövetésével teljesíthetők, másrészt azzal sem, hogy az I.r. vádlott a III.r. vádlott segítségét kéri, aki a IX.r. vádlott közreműködését veszi igénybe.

Érvelése szerint, amennyiben védenca felhívást kapott volna igazgatási díj megfizetésére, vonatkozó dokumentumok kitöltésére, aláírására, pótlására, úgy ezeket vállalta volna, ezért okkal és joggal bízott abban, hogy mindezekre nincs is szükség az eljárásban.

Meglátása szerint a jelenleg hatályos jogszabályi környezetben a Jármű Szolgáltatási Platformon keresztül az információk már ingyenesen beszerezhetők meghatalmazás, továbbá cél és jogalap megjelölése nélkül is, így cselekménye már nem minősíthető bűncselekménynek.

Amennyiben az ítéletábra nem osztaná a felmentésre vonatkozó érvelését, másodlagosan megrovás alkalmazását indítványozta, amelynek indokaként a jelentős időmúlásra, védenca büntetlen előéletére és a közvetett részesi alakzatra hivatkozott.

XVI.r. vádlott védője a fellebbezés írásban benyújtott indokolásában összefoglalta, hogy védenca volt az egyetlen vádlott, akinek a terhére az ügyészség nem jelentett be fellebbezést az elsőfokú bíróság ítéletével szemben, majd röviden bemutatta a XVI.r. vádlott tekintetében megállapított történeti tényállást, idézte a felbujtás törvényi definícióját, továbbá felidézte az elsőfokú ügydöntő határozat indokolásának védencre vonatkozó lényegi részét is.

Előadása szerint védenca éppen a jogbiztonság érdekében kívánta ellenőrizni a megvásárolni szándékozott gépkocsi forgalomképességét és beszerezni a rá vonatkozó adatokat a közhiteles nyilvántartásból. Állítása szerint a XVI.r. vádlott ugyan tudomással bírt az ügyfélkapu rendszeréről, azonban ezzel a hozzáféréssel 2014-ben még nem rendelkezett, továbbá arról sem volt ismerete, hogy az általa telefonon megkeresett I.r. vádlott milyen módon érdeklődött a jármű után.

A védelem szerint a rendelkezésre álló bizonyítékokból megállapítható, hogy a XVI.r. vádlott nem merítette ki a felbujtói alakzatot, mert esetében nem állapítható meg a szándékos rábírás, ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a törvényszéki ítéletet megváltoztatva mentse fel nevezett vádlottat az ellene emelt vád alól.

Az I.r., II.r. és III.r. vádlott védője a nyilvános ülésen fenntartotta és egyben megismételte az írásban kifejtett érveit és indítványait. A felmentésre irányuló indítványa körében elmondta, hogy álláspontja szerint a tényállás hiányos maradt, mivel az elsőfokú bíróság nem tárta fel a belső utasítással kapcsolatos körülményeket, így az okmányirodai ügyintézés korlátozottságát, darabszámhoz kötését. Kiemelte továbbá, hogy a bizonyítási eljárás során kiderült, hogy a telefonos tájékoztatás nem volt tiltott, arra több esetben is sor került.

Az enyhítésre vonatkozó másodlagos indítványa tekintetében a fellebbviteli főügyészség átiratában írt további súlyosító körülmények megállapításával nem értett egyet, ellenkezőleg, véleménye szerint a kiszabott büntetés enyhítése, az I.r. és II.r. vádlott pénzbüntetésre ítélese lenne arányban a terhükre megállapított bűncselekményekkel. A végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetések helybenhagyása esetére kérte, hogy a másodfokú bíróság az I.r. és II.r. vádlottat előzetes mentesítésben részesítse a vállalkozásaik gördülékeny továbbvitele érdekében. A védő csatolta az I.r. vádlottra, mint egyéni vállalkozóra vonatkozó cégadatokat, továbbá a II.r. vádlott ügyvezetése alatt álló SzP Korlátolt Felelősségű Társaság cégkivonatát.

A III.r. vádlott esetében ugyancsak a súlyosításra irányuló ügyészi indítvány elutasítását kérte az elsőfokú bíróság által alkalmazott intézkedés helybenhagyása mellett.

A IV.r., V.r., X.r. és XI.r. vádlott védője a nyilvános ülésen szintén fenntartotta a fellebbezés írásban részletezett indokait, egyben rámutatott annak lényegi tartalmi elemeire. Kiemelte tanúl tanúvallomását, továbbá azt a tényt, hogy védenecsei fokozott munkatehernek voltak kitéve, mivel a jogszabályok nem követték a lakossági igényeket. Álláspontja szerint a vád tárgyává tett cselekmény legfeljebb szabályszegésnek, de nem bűncselekménynek minősül, ezért elsődlegesen továbbra is az általa védett vádlottak felmentését kérte, míg másodlagosan ellenezte az ügyészség súlyosításra irányuló indítványát, így védenecsei foglalkozástól való eltiltását, illetve az V.r. vádlott közérdekű munka büntetésre ítéletét.

A VI.r. és VII.r. vádlott védője a nyilvános ülésen tartalmilag megismételte az írásban előadott érveit, amelyeket az enyhítésre irányuló másodlagos indítványa tekintetében kizárólag azzal egészítette ki, hogy a másodfokú bíróság védenecseit előzetes mentesítésben.

A VIII.r. vádlott védője a nyilvános ülésen elmondta, hogy védenecével tudomásul vették a törvényszék döntését, így kérte, hogy az ítélet tábla VIII.r. vádlott vonatkozásában hagyja helyben az elsőfokú bíróság ítéletét. Előadása szerint védenecét csak munkaerőhiány miatt ültették be az ügyféltérbe, nem végezte a vád tárgyává tett tevékenységet minden egyes napon, így az ügymenettel sem volt teljesen tisztában. Utalt arra is, hogy védence kifejezetten negatív véleménnyel volt az I.r. és II.r. vádlottról, ennek ellenére ki kellett szolgálnia őket. Hangsúlyozta, hogy a védence terhére rótt bűncselekmény célzatos, azonban az elsőfokú ítélet jogi indokolásában nem talált arra vonatkozó megállapítást, hogy védence esetében a célzat miért volt megállapítható. Zárásként rámutatott arra, hogy védence azért vette tudomásul a próbára bocsátást, mert már szabadulni akart a büntetőeljárástól, míg az ügyészség súlyosítást célzó indítványát rendkívül eltúlozottnak minősítette.

A IX.r. és XVII.r. vádlott védője a nyilvános ülésen a IX.r. vádlott vonatkozásában előterjesztett írásbeli indokolásban kifejtetteket maradéktalanul fenntartotta. Kérte figyelembe venni, hogy az ügyészség a súlyosításra irányuló indítványában egyetlen olyan körülményre sem hivatkozott, amit az elsőfokú bíróság ne vett volna figyelembe ítélete meghozatalkor, azonban további enyhítő körülményként kérte értékelni, hogy a IX.r. vádlott gyermeket vár. Mindezek alapján IX.r. vádlott esetében az elsőfokú ítélet megváltoztatására és elsődlegesen felmentésre, másodlagosan enyhítésre,

megrovás alkalmazására, míg XVII.r. vádlott tekintetében a törvényszéki ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A XII.r. vádlott védője a nyilvános ülésen nehezményezte, hogy a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átirata kizárólag két sorban tért ki védence vonatkozásában a súlyosítást célzó indítvány okára, amely körülmény álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által lefolytatott részletes bizonyítási eljárás és hosszadalmas indokolás megcsúfolása. Álláspontja szerint a törvényszék által értékelt büntetéskiszabásai körülmények semmilyen kiegészítésre nem szorulnak, egyedül a védence tulajdonát képező gépkocsi évjáratát kell pontosítani. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor XII.r. vádlottat próbára bocsátotta, ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte védence vonatkozásában.

A XIII.r. vádlott védője a nyilvános ülésen az írásban kifejtett indokait fenntartva védence bűncselekmény hiányos felmentését indítványozta.

A XIV.r. vádlott védője a nyilvános ülésen szintén fenntartotta az írásban részletezett érveit és továbbra is elsősorban védence bűncselekmény hiányában való felmentését, míg másodsorban enyhébb intézkedés alkalmazását kérte.

A XV.r. vádlott védője a nyilvános ülésen kifejtette, hogy bár védencével nem jelentettek be fellebbezést az elsőfokú bíróság ítéletével szemben, azonban megjegyezte, hogy a vádemelés óta bekövetkezett jogszabályváltozás gyakorlatilag lenullázta a cselekmény társadalomra veszélyességét. A védő XV.r. vádlott személyi körülményeit akként kérte pontosítani, hogy két gyermeke eltartásáról különélő szülőként gondoskodik havi 30-30.000,- forint tartásdíjjal, míg 2017. évben született utónevű gyermekét saját háztartásban neveli. Rámutatott továbbá, hogy a védencével szemben folyamatban volt büntetőeljárások időközben jogerősen lezárultak és védencét mindkét esetben végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztésre ítélték. Mindezen körülményekre tekintettel meglátása szerint az ügyészség súlyosítást célzó, büntetés kiszabására irányuló fellebbezése eredményre nem vezethet, véleménye szerint még a próbára bocsátás időtartamának a megemlése is célravezetőbb lenne, mint a legenyhébb büntetés kiszabása, azonban hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság által alkalmazott intézkedés törvényi minimumban történt meghatározásával egyetért.

A XVI.r. vádlott védője a nyilvános ülésen ismertette és egyben fenntartotta a fellebbezése írásban benyújtott indokolását, így továbbra is védence bűncselekmény hiányában való felmentését indítványozta, egyben megismételte, hogy XVI. r. vádlott a jogbiztonság érdekében kívánta leellenőrizni a gépjármű forgalomképességét.

A XVIII.r. vádlott védője a nyilvános ülésen az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, mivel álláspontja szerint XVII. r. vádlott esetében a próbára bocsátás szükséges, de egyben elégséges joghátrány.

A XIX.r. vádlott védője a nyilvános ülésen rámutatott, hogy védencével nem jelentettek be fellebbezést az elsőfokú ítélettel szemben, így XIX. r. vádlott vonatkozásában annak helybenhagyását kérte.

A nyilvános ülésen jelen volt vádlottak közül az I.r., II.r., III.r., V.r., VII.r., VIII.r., IX.r., XII.r., XIII.r., XVI.r., XVII.r. és XIX.r. vádlott az utolsó szó jogán nem kívánt felszólalni.

A IV.r. vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában kijelentette, hogy szándékosan nem követett el semmit, továbbá senkit sem akart jogtalan előnyben részesíteni, vagy másnak jogtalan hátrányt okozni.

A X.r. vádlott az utolsó szó jogán kifejtette, hogy nem érzi magát bűnösnek és a büntetőügy nagyon megviseli. Állítása szerint már önmagában az elegendő büntetés volt, hogy az ügyfelek előtt megszégyenítve vitték el.

A XI.r. vádlott az utolsó szó jogán előadta, hogy nem tartja magát bűnösnek, mert nem követett el bűncselekményt.

Az ellentétes irányú fellebbezések egyike sem alapos, a védői indítványok kizárólag az elsőfokú ítélet helybenhagyását célzó részükben alaposak.

A Fővárosi Ítéltábla a perorvoslatok alapján eljárva az I.r., II.r., IV.r., V.r., VI.r., VII.r., IX.r., X.r., XI.r., XIII.r., XIV.r. és XVI.r. vádlott esetében a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésére, míg a III.r., VIII.r., XII.r., XV.r., XVII.r., XVIII.r. és XIX.r. vádlott vonatkozásában a Be. 590. § (10) bekezdésére figyelemmel a Fővárosi Törvényszék ítéletét, továbbá az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált, amelynek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, a bizonyítást teljes körűen lefolytatta.

A vádlottakat, valamint tanú 2 és tanú 2 tanút kihallgatta, a nyomozás során tett vallomásokat, a szakértői véleményeket, illetve a lehallgatás anyagát és az okirati bizonyítékokat ismertetéssel a bizonyítás anyagává tette.

A beszerzett bizonyítékokat a Be. 167. § (4) bekezdésének megfelelően önmagukban és egymással összevetve, összességükben is értékelte, majd a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában előírtaknak megfelelően az ügy egészére, valamint minden egyes tényállási pontra vonatkozólag külön-külön is megindokolta, hogy mely bizonyítékot miért fogadott el, indokolási kötelezettségének a legapróbb részletek vonatkozásában is eleget tett, a mérlegelési tevékenységéről és annak eredményéről példaszerűen számot adott.

Az elsőfokú bíróság az érdemi indokolásának átláthatóságát nagy mértékben elősegítve akkor is helyesen és az ügyadatokra irathűen hivatkozva járt el, amikor ítélete 32-40. oldalán a büntetőügy egészére vonatkozó megállapításokat tett a lehallgatások törvényi előfeltételeinek fennállta és ezáltal felhasználhatósága, a tanúvallomások, az okirati bizonyítékok, továbbá a köztudomású tények tekintetében.

Az elkövetéskor hatályban volt törvényi szabályozás és a vádlottak egy részének munkavégzésére vonatkozó okiratok alapján helytállóan állapította meg a büntetőügy tárgyát képező cselekménysorozat jogszabályi hátterét, valamint az ügyintéző vádlottak munkakörével kapcsolatos tényeket is.

Logikus és ésszerű indokát adta annak, hogy miért nem fogadta el az ügyintéző vádlottak védekezését, miszerint nem kaptak megfelelő és egyértelmű iránymutatást a munkavégzésükhöz, amivel kapcsolatban az ítéltábla az elsőfokú bíróság által leírtakon túl még szükségesnek tartja rögzíteni, hogy a volt ügyintéző vádlottak esetében a munkakör ellátásával kapcsolatos világos és átlátható útmutatás hiányára azért sem lehet alappal hivatkozni, mert a kormányzati szolgálati jogviszonyban állt IV.r., V.r., VI.r., VII.r., VIII.r., IX.r., X.r. és XI.r. vádlott nem minden elé került

ügyet intézett el szabálytalanul, amiből értelemszerűen következik, hogy a szabályoknak megfelelő eljárasmódot ismerték, vagyis a vád tárgyává tett eljárásuk kötelességszegő jellegével is tisztában voltak.

Az elsőfokú bíróság az általános tartalmú, a büntetőügy egészét érintő indokolását követően kellő terjedelemben és az iratanyaggal teljes összhangban foglalkozott az egyes tényállási pontokhoz köthető ténybeli beismerő vallomásokkal és az objektív bizonyítékokkal, amelyek megcáfolták a tagadó vádlottak védekezését.

A bizonyítékok értékelése során pontosan megjelölte, hogy a tényállást a nyomozati iratanyag mely részeire alapította, e körben ügydöntő határozata egyetlen tényállási pont vonatkozásában sem szorul kiegészítésre.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelésekor logikai hibát tehát nem vétett és a beszerzett bizonyítékokból iratellenes, vagy az adott bizonyíték keretét meghaladó következtetéseket sem vont le, mérlegelési tevékenysége a másodfokú bíróság számára minden elemében meggyőző volt, így a vádbeli időszakban az okmányirodában dolgozott vádlottak védőinek az elsőfokú bíróság ügyintézéssel kapcsolatos mérlegelési tevékenységét támadó, egyben felmentést célzó indítványa a Be. 593. § (2) bekezdésében szabályozott bizonyítékok felülmérlegelésének törvényi tilalma folytán eredményre nem vezethetett.

A törvényszék nagyobb részt helyes tényállást állapított meg, azt a másodfokú eljárásban a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja értelmében részben az iratok tartalma, részben a nyilvános ülésen elhangzottak alapján csak kisebb mértékben kell kiegészíteni.

A tényállás korrekciója előtt a másodfokú bíróság annyiban helyesbíti az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását, hogy annak első mondatát - „A bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a következő tényállást állapította meg.” - a 11. oldal tetejére, a személyi rész elé helyezi át, mivel a vád nem képezi a törvényszék által megállapított tényállás részét.

Az ügyészség indítványával ellentétben az ítélőtábla I.r. és III.r. vádlott személyi részét nem egészíti ki a velük szemben folyamatban volt, majd megszüntetett büntetőeljárás adataival, mivel az ellentétes lenne a Btk. 97. § (2) bekezdésében foglaltakkal, míg a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetés ennek hiányában is megállapítható.

II.r. vádlott vonatkozásában feltünteti, hogy a SzP Kft ügyvezetője, melyből havi nettó jövedelme 220.000,- forint.

V.r. vádlott személyi részét kiegészíti azzal, hogy 2018. áprilisában nyugdíjba ment, nyugdíjának havi összege 160.000,- forint és jelenleg beteg, egyedül élő édesanyját ápolja.

Az elsőfokú ítélet 87. oldalán enyhítő körülményként értékelt tényeknek megfelelően VI.r. vádlott esetében rögzíti, hogy cukorbeteg, valamint, hogy az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatának kihirdetésekor állapotos volt, továbbá VII.r. vádlott vonatkozásában a személyi részt kiegészíti azzal, hogy kiskorú testvéréről gondoskodik.

XV.r. vádlott személyi részét akként pontosítja, hogy a különélő két kiskorú gyermekén kívül saját háztartásban gondoskodik a 2017. évben született gyermekének az eltartásáról.

Ezen túlmenően a már hivatkozott Btk. 97. § (2) bekezdésére is figyelemmel a XV.r. vádlott előéleti adatait úgy módosítja, hogy a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságon vele szemben folyamatban volt büntetőeljárások időközben jogerősen befejeződtek az alábbi elítélésekkel:

- A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 2019. április 17. napján jogerős 7.B.III.1802/2018/16. számú ítéletével a 2015. május 1. és 2018. november 9. napja között elkövetett csalás büntette miatt 1 év börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette.
- A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 2019. június 13. napján jogerős 7.B.II.625/2018/37. számú ítéletével a 2017. július 4. napján bünszövetségben elkövetett sikkasztás büntette és 2017. augusztus 1. napján elkövetett csalás büntette miatt halmazati büntetésül 2 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 1.000.000,- forint pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette.

Az ítéletábra rögzíti továbbá, hogy a XV.r. vádlottal szemben jelenleg a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság Gazdaságvédelmi Osztályán a 2019. május 1. és 2019. július 22. napja között elkövetett különösen nagy kárt okozó csalás büntette miatt 332/2019.bü. ügyszámon büntetőeljárás van folyamatban.

Végezetül XII.r. vádlott esetében a személyi körülményeiben feltüntetett gépkocsi évjáratát a 14. sorszámu elsőfokú tárgyalási jegyzőkönyv 18. oldalán rögzítettek figyelemmel 2000-esre javítja ki.

A történeti tényállást az elsőfokú ítélet 14. oldala hetedik bekezdése hatodik sorában - a hivatkozott bekezdésben megjelölt törvényhely szövegének megfelelően - a következők szerint egészíti ki az aláhúzott résszel: „(...) kulturált ügyintézés szabályai szerint ellátni, munkáját személyesen ellátni, valamint általában olyan magatartást tanúsítani (...)”.

A 15. oldal harmadik bekezdésében, valamint a 16. oldal ötödik és nyolcadik bekezdésében az 56/1999. (XII.28.) BM rendelet előtt feltünteti, hogy az elkövetéskor hatályban volt, ugyanis ezt a BM rendeletet az 54/2017. (XII.27.) NFM rendelet 23. §-a időközben hatályon kívül helyezte. A nyolcadik bekezdésben a jogszabályhely megjelölését a „bekezdés” szó beillesztésével az 56/1999. (XII.28.) BM rendelet 12. § (1) bekezdésre pontosítja.

A 16. oldal hetedik bekezdésében a 2004. évi CXL. törvény (Ket.) előtt ugyancsak beilleszti az elkövetéskor hatályban volt mondatrészt, mert e törvényt a 2016. évi CL. törvény 142. §-a időközben szintén hatályon kívül helyezte.

A 16. oldal kilencedik bekezdésében a törvényhely megjelölését akként pontosítja, hogy a tényállásban idézett törvényszöveget helyesen a Kknyt. 32. § (1) bekezdés a)-d) pontja tartalmazza.

A 29. oldalon a XIX/18. tényállási pont második mondatában - a XIX. tényállási pont többi alpontjával egyezően - az egyértelműség érdekében a vádlott megnevezés elé beemeli VII. r. vádlott nevét.

Végezetül az elsőfokú ítélet 32. oldalán a történeti tényállás utolsó mondatában a tényállási pontok megjelölését XIX/1-34.-re javítja ki.

Az így kiegészített, illetve pontosított tényállás alapján az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott és mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért a másodfokú felülbírálat alapját képezi.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság - a védők érvelésével ellentétben - okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, és a cselekményeik minősítése is megfelel a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek.

A minősítés körében a törvényszék helytállóan idézte a hivatali visszaélés büntettének törvényi tényállását, valamint a törvényhely pontos megjelölésével arra is helyesen mutatott rá, hogy a vádlottak közül kik minősültek hivatalos személynek.

Az elsőfokú bíróság arra is helyesen mutatott rá, hogy a hivatalos személyként eljáró IV.r., V.r., VI.r., VII.r., VIII.r., IX.r., X.r. és XI.r. vádlott esetében az elkövetési magatartás a hivatali kötelesség megszegése volt, majd annak is hibamentes indokát adta, hogy miként biztosítottak jogtalan előnyt vádlott társaik részére, így nem foghatott helyt a IV.r., V.r., X.r. és XI.r. vádlott védőjének azon megállapítása, miszerint jelen esetben kizárólag szabályszegés történt, ami legfeljebb fegyelmi felelősségre vonást és nem büntetőeljárást eredményezhetett volna.

Mindezek alapján a törvényszék a fentebb felsorolt vádlottaknak a hozzájuk köthető tényállási pontokban rögzített magatartását helyesen minősítette hivatali visszaélés büntettének, továbbá akkor is törvényesen járt el, amikor a bűncselekmény rendbeliségét a lekért rendszámok darabszáma alapján állapította meg. Az elsőfokú bíróság által kifejtett részletes jogi indokolása tehát mindenben helytálló, azt a másodfokú bíróság kizárólag azzal egészíti ki, hogy e bűncselekményt nevezett vádlottak a Btk. 13. § (1) bekezdése alapján követték el tettesként.

Az I.r., II.r., III.r., XII.r., XIII.r., XIV.r., XV.r., XVI.r., XVII., XVIII. és XIX.r. vádlott védőjének érvelésével szemben az elsőfokú bíróság ugyancsak helyesen járt el, amikor e vádlottak terhére rótt cselekményt felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés büntettének minősítette. A törvényszék ítélete 84-87. oldalán helytállóan részletezte a felbujtás törvényhelyét, fogalmát, és annak a felsorolt vádlottak által történt megvalósítását, amit az ítélet táblája a védők fellebbezésében kifejtettek miatt még az alábbiakkal egészít ki.

A felbujtó büntetőjogi felelősségének alapja az, hogy a cselekménye nélkül a tettes nem valósította volna meg a bűncselekményt. A felbujtás elkövetési magatartása a rábírás, amely kialakítja a tettesben a konkrét bűncselekmény elkövetésére vonatkozó szándékot. Ez többféle módon, így szóban, írásban, vagy ráutaló magatartással egyaránt megtörténhet. A rábírás legjellemzőbb sajátossága, hogy az szándékkiváltó hatású, a felbujtás akkor állapítható csak meg, ha a felbujtó rábírása volt a szándékkiváltó döntő ok, aminek hatására határozta el a tettes a bűncselekmény elkövetését. A felbujtónak tisztában kell lennie saját tevékenységével, annak rábíró jellegével, és azzal, hogy a tettelssel milyen bűncselekményt akar megvalósítani. Amint arra több védő is hivatkozott, a felbujtó magatartása és az a bűncselekmény, amelyre rábír, kizárólag szándékos lehet, továbbá a felbujtó általi magatartás csak egyenes szándékú lehet, a felbujtó ugyanis nem belenyugszik abba, hogy lesz tettesi elkövetés, hanem azt kívánja, céloznia kell.

A törvényszék ítélete 85-87. oldalán hibamentes érvekkel fejtette ki, hogy I.r., II.r., III.r., XII.r., XIII.r., XIV.r., XV.r., XVI.r., XVII.r., XVIII.r. és XIX.r. vádlott tudattartalma mire terjedt ki, továbbá azt a köztudomású tény is helyesen emelte ki, hogy a gépjármű-nyilvántartás hatósági nyilvántartás, amelynek adataihoz csak meghatározott felételek mellett lehet hozzájutni. Ez utóbbi megállapítás

azért is bír kiemelt jelentőséggel, mert a védők többsége a bejelentett fellebbezések indoklásában úgy állította be a vádbeli időszakra vonatkozólag a lekérdezés gyakorlatát, mintha azt korlátok nélkül, bármely kommunikációs eszközön, ráadásul az ügyintézők személyes ismeretségét kihasználva, így például a nekik küldött úgynevezett Viber-üzeneten keresztül is szabályosan végre lehet hajtani. A lekérdezés ilyen mértékű korlátlanlansága már önmagában az okmányiroda működtetésének értelmét is megkérdőjelezné, így az e tárgykörrel kapcsolatos vádlotti és védői érvelések alaptalansága részletesebb magyarázatot nem is igényel.

Az ítélet tábla hangsúlyozza, hogy a felbújtó részéről nem szükséges bármiféle meggyőzés, rábeszélés, kérlelés, kapacitálás, unszolás, mivel a törvény által megkövetelt rábírás enélkül is teljesül.

A védők jogi álláspontjával ellentétben a bűncselekmény megállapíthatóságához nem volt szükséges egy párbeszéd lezajlására a felbújtó és a tettes között annak érdekében, hogy a felbújtó elmondja, elmagyarázza a másik felbújtónak vagy tettesnek, hogy milyen jogsértést és hogyan szeretne megcsináltatni vele, mivel a körülményekből mindkettejük számára nyilvánvaló volt, hogy a közvetlen, illetve közvetett felbújtó szándéka mire irányul.

Az igénylés nélkül az ügyintézők szándékos és egyben célzatos kötelességszegő magatartásra nem került volna sor, így megállapítható, hogy közvetett, illetve közvetlen módon az I.r., II.r., III.r., XII.r., XIII.r., XIV.r., XV.r., XVI.r., XVII., XVIII. és XIX.r. vádlott magatartása indította el a IV.r., V.r., VI.r., VII.r., VIII.r., IX.r., X.r. és XI.r. vádlott bűncselekményt megvalósító eljárását, azaz a nem ügyintéző vádlottak - mint részesek - a büntetni rendelt cselekmény elkövetésében úgy működtek közre, hogy tevékenységük kívül esett a konkrét bűncselekmény törvényi tényállásának keretein.

A részesi cselekmény abban különbözik a tettesi cselekménytől, hogy nem valósítja meg a bűncselekmény törvényi tényállási elemeit. A felbújtói tevékenységhez ugyanúgy kapcsolódhat részesi magatartás, mint a tetteséhez, a felbújtói magatartás szándékos bűncselekmény, ezért az ahhoz kapcsolódó részesi cselekmény is bűncselekmény (BH 2018. 102. II. és III. pont), így az elsőfokú bíróság azt is helytállóan ismerte fel, hogy a XII.r., XIII.r., XIV.r., XV.r., XVI.r., XVII., XVIII. és XIX.r. vádlott a felbújtók felbújtójaként - közvetett felbujtás - követték el a bűncselekményt.

Az elsőfokú bíróság indoklásának alaposságát mutatja, hogy ügydöntő határozatának 35-36. oldalán, továbbá a 92. oldalán részletesen kitért az időközben bevezetett, az internetes ügyfélkapu rendszeren keresztül elérhető elektronikus gépjárműadatkezelési szolgáltatásra is, melynek értékelése során ésszerű és a másodfokú bíróság által mindenben osztott indokát adta arra vonatkozólag, hogy a hivatkozott informatikai platform elindítása a büntetőügy megítélésére, illetve a vádlottak büntetőjogi felelősségére nem volt kihatással. A törvényszék ezzel kapcsolatos indoklása nem szorul kiegészítésre.

A védői fellebbezések indoklásában írtak miatt a másodfokú bíróság a XII.r., XIII.r., XIV.r., XV.r., XVI.r., XVII., XVIII. és XIX.r. vádlott esetében a törvényszéknél részletesebben tér ki a Btk. 20. § (2) bekezdésében szabályozott cselekmény társadalomra veszélyességében való tévedés - mint büntethetőséget kizáró ok - vizsgálatára.

A tévedés az elkövetőnek a cselekményhez való tudati viszonyát befolyásoló tényező, amely a bűnösséget zárja ki. A tévedés a szándékos bűnösség tudati oldalával áll összefüggésben, lényegében annak a fogyatékos sága, hogy a tévedésben levő olyan magatartást tanúsít, amit a tévedés nélkül nem tett volna meg. A tévedés két fajtáját különbözteti meg a hatályos jogi

szabályozás: a ténybeli tévedést és a társadalomra veszélyességben való tévedést. A társadalomra veszélyességben való tévedés az elkövető jogellenességi szándékára van hatással, ebben az esetben a törvény a szándékos és a gondatlan cselekmények esetén is kizárja a büntethetőséget. A társadalomra veszélyesség körében a bizonyítási teher sajátosan alakul. Egyrészt a vádnak a tényszándék megléte esetén a társadalomra veszélyesség tudatát nem kell bizonyítania, másrészt viszont ennek hiányát a terhelt köteles bizonyítani.

Amennyiben az elkövető tisztában van azzal, hogy cselekményét jogszabály tiltja, a társadalomra veszélyesség tudata adott, azonban nem azt kell tudnia, hogy a magatartást a Btk. bűncselekménynek nyilvánítja, elégséges a cselekmény társadalmi helytelenítése, „erkölcstelenségének” felismerése ahhoz, hogy feltételezni lehessen a társadalomra veszélyesség tudatát.

A társadalomra veszélyességben való tévedés tudatára eredményesen nem hivatkozhat az elkövető, ha a magatartása jogellenes, vagy társadalmilag helytelenített voltával tisztában van (BH 2003. 443. I. pont), amint az jelen esetben is tetten érhető, mivel a felbujtóként felelősségre vont vádlottak mindegyike tisztában volt azzal, hogy a gépjármű-nyilvántartásba az általuk kért módon történő betekintés ellentétes a társadalmi normákkal, ezért a társadalomra veszélyességben való tévedés esetükben egyértelműen kizárható. E büntethetőséget kizáró ok hiánya tehát vitathatatlan, mivel a vád tárgyává tett ügyintézés jogellenessége az összes vádlott számára köztudomású tény volt.

Az elsőfokú bíróság a vádlotti cselekmények büntetőjogi minősítésének átláthatóságát segítve ítélete 81. és 82. oldalán tényállási pontokra lebontva megjelölte, hogy az egyes vádlottakat mely tényállási pont vonatkozásában mondta ki bűnösnek, azonban az elsőfokú ítélet e körben több helyen is pontosításra szorul az alábbiak szerint.

I.r. vádlott esetében a XII-XV. tényállási pontok helyett a másodfokú bíróság a XII., XIV. és XV. tényállási pontokat tünteti fel, mivel a XIII. tényállási pont - amint azt az elsőfokú ítélet helyesen tartalmazza -III.r. vádlotthoz köthető.

XII.r. vádlott tekintetében az elsőfokú bíróság nem jelölte meg az elítélést eredményező tényállási pontokat, ezért azokat a másodfokú bíróság jelen helyen pótolja a III., XI., XVII. és XVIII. tényállási pontok feltüntetésével.

XIII.r. vádlott vonatkozásában a törvényszék ugyancsak elmulasztotta megjelölni a büntetőjogi felelősségre vonást megalapozó tényállási pontot, ezért az ítélet tábla e vádlott esetében a II. tényállási pontot rögzíti azzal a megjegyzéssel, hogy az ott leírt cselekmény 2 rendbelinek minősül.

A joghátrány megválasztása körében a törvényszék szinte hiánytalanul és a büntetés kiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményben írtakat szem előtt tartva vette számba a vádlottak terhére és javára szóló alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket, azonban a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészszéggel egyetértve az I.r. és II.r. vádlott esetében további súlyosító körülményként értékelte a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetést.

Az I.r. és II.r. vádlott védője külön is kitért arra, hogy álláspontja szerint ezt a körülményt azért nem lehet védenecivel szemben súlyosító körülményként felhozni, mert a velük szemben folyamatban volt büntetőeljárást megszüntették, azonban az ítélet tábla az 56. BK vélemény II/2. pontja alapján rámutat arra, hogy a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetést az eljárás későbbi megszüntetése esetén

is súlyosítóként kell értékelni, mert ebben az esetben kizárólag a büntetőeljárás ténye bír jelentőséggel, vagyis az a körülmény, hogy a vádlott tudomással bírt egy ellene megindult büntetőeljárásról, amelynek a hatálya alatt bűncselekményt követett el.

A IX.r. vádlott védője által becsatolt nőgyógyászati orvosi iratra figyelemmel a másodfokú bíróság IX.r. vádlott tekintetében további enyhítő körülményként értékelte, hogy jelenleg állapotos.

A másodfokú bíróság a büntetéskiszabási körülmények vonatkozásában külön kitér a jelentős, egyes vádlottak esetében az öt évet is meghaladó időmúlásra, amit az Alkotmánybíróság 2/2017. (II.10.) AB határozatában írtakra is tekintettel a büntetés kiszabása során nyomatékos enyhítő körülményként vett figyelembe.

Az elsőfokú bíróság a belső arányosság maximális szem előtt tartása mellett az enyhítő és súlyosító körülményeket súlyuknak megfelelően értékelte, amikor úgy ítélte meg, hogy a büntetőügyben betöltött kiemelkedő szerepükre és a hivatali visszaélés büntettének többszörös halmazatára tekintettel az I.r., II.r., VI.r. és VII.r. vádlottal szemben szabadságvesztés büntetés kiszabása indokolt.

Nevezett vádlottak esetében az elsőfokú ítéletben megállapított bűncselekményekért kiszabott szabadságvesztések tartamával a másodfokú bíróság egyetértett, azokat arányosnak és egyben a belső arányosság követelményével is összeegyeztethetőnek találta, így mérséklésükre, illetve a vádhatóság által az I.r., II.r. és VII.r. vádlott vonatkozásában indítványozott emelésükre nem látott lehetőséget.

A szabadságvesztés büntetések tartamával kapcsolatban a fellebbviteli főügyészség átiratában írtak miatt a másodfokú bíróság kiemeli, hogy a Btk. 80.§ (2) bekezdésében szabályozott büntetés kiszabási elv, amely szerint a büntetési tétel középértéke az irányadó, nem jelenti a tételkeret adta lehetőségek negligálását, vagy szűkítését, nem teszi a büntetési rendszert abszolút határozottá, és nem hoz létre büntetéskiszabási kényszerhelyzetet, így semmi sem zárja ki, hogy a bíróság az egyes körülményeket a saját belátása szerint vesse össze, illetve értékelje, azaz a hivatkozott törvényhelyben előírtak alkalmazása nem kötelező érvényű az eljáró bíróságok számára.

Az ügyészség indítványával ellentétben az ítélőtábla abban is osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy a vád tárgyává tett cselekmények összes körülményére tekintettel az I.r., II.r., VI.r. és VII.r. vádlott esetében a büntetés célja a szabadságvesztés próbaidőre való felfüggesztésével is elérhető. A másodfokú bíróság ezen vádlottak tekintetében a próbaidő tartamának 1, 2, illetve 3 éves időtartamát elegendőnek, de egyben szükségesnek találta.

Az érintett vádlottak szabadságvesztés büntetésének börtön fokozata, valamint a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezés szintén törvényes, továbbá az elsőfokú bíróság azt is helyesen tüntette fel ítéletében, hogy ezen rendelkezések mely törvényi előírásokon alapulnak, azonban ítélete 91. oldala első bekezdésének hatodik sorában hibásan idézte a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontját, mivel „a fegyházban végrehajtandó büntetésnek legalább” mondatrész helyett „a büntetés” szóhasználat felel meg a törvény szövegének, melynek értelmében, ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt, annak legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap.

A szabadságvesztés büntetés törvényhelyeként a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben írtakon túl feltünteti még a Btk. 33. § (1) bekezdés a) pontját, a Btk. 34. §-át, a Btk. 35. § (1) bekezdését és a 36. §-át is.

A másodfokú bíróság az ügyességgel egyetértésben úgy ítélte meg, hogy a törvényszék XVI.r. vádlott esetében helyesen járt el, amikor a kedvezőtlen előélete ellenére is lehetőséget látott vele szemben közérdekű munka büntetés kiszabására, mivel a terhére megállapított 1 rendbeli és alacsony büntetési tételkerettel fenyegetett bűncselekmény esetében ez a büntetési nem elégséges a Btk. 79. §-ában és a Btk. 80. § (1) bekezdésében rögzített büntetési célok elérése érdekében. Az ítéletábra a közérdekű munka tartamát is arányosnak találta, azonban észlelte, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta megjelölni, hogy a büntetés tartama a Btk. 47. § (1) bekezdésén alapul. A közérdekű munka szabadságvesztésre való átváltoztatására vonatkozó rendelkezés törvényes, továbbá az elsőfokú bíróság annak törvényhelyét is hibamentesen tüntette fel.

Az ügyesség közérdekű munka, illetve pénzbüntetés kiszabására irányuló indítványával ellentétben az elsőfokú bíróság az enyhítő és súlyosító körülményeket akkor is a súlyuknak megfelelően értékelte, amikor az igen jelentős időmúlásra, az alkalmi elkövetésre és a bűncselekmény tárgyi súlyára tekintettel a büntetlen előéletű III.r., IV.r., V.r., VIII.r., IX.r., X.r., XI.r., XII.r., XIII.r., XIV.r., XV.r., XVII.r., XVIII.r. és XIX.r. vádlott esetében úgy ítélte meg, hogy büntetés kiszabása helyett intézkedés, a próbára bocsátás alkalmazása is elegendő. A másodfokú bíróság a próbára bocsátás időtartamának 1, 2, illetve 3 évben történt meghatározásával is egyetértett, mivel abban visszatükröződik a belső arányosság elve.

Az ítéletábra észlelte, hogy az elsőfokú bíróság a próbára bocsátott vádlottakat is halmazati büntetésre ítélte, ezért esetükben a Btk. 63. § (1) bekezdés b) pontja szerinti intézkedés alkalmazására tekintettel mellőzte a halmazati büntetésre utalást.

A másodfokú bíróság abban is egyetértett az elsőfokú bírósággal, hogy a hivatalos személynek minősülő vádlottak vonatkozásában nem szükséges a foglalkozástól eltiltás - mint bírói mérlegeléstől függő - büntetés alkalmazása, amelynek az elsőfokú ítélet 91. oldalán kifejtett indokait az ítéletábra teljes egészében osztotta. A másodfokú bíróság csak annyiban pontosítja a törvényszék e körben kifejtett érveit, hogy az 1978. évi IV. törvénnyel ellentétben a jelenleg hatályos 2012. évi C. törvény (Btk.) már nem ismeri a főbüntetés és mellékbüntetés fogalmát. A Btk. 33. § (1) bekezdés a) és e) pontja értelmében a szabadságvesztés és a foglalkozástól eltiltás is büntetésnek minősül, ezért az ítéletábra az elsőfokú ítélet 91. oldalának ötödik bekezdés első sorában a „főbüntetés” megjelölést a szabadságvesztés büntetés meghatározással helyettesíti.

Az I.r. és II.r. vádlott, valamint a VI.r. és VII.r. vádlott védőjének indítványával szemben az ítéletábra nem látott lehetőséget a Btk. 102. § (1) bekezdésében szabályozott előzetes mentesítésre.

Az ítélkezési gyakorlat szerint az előzetes bírósági mentesítésre való érdemesség megítélésénél az elkövető személyiségét, az életvitelét, a bűncselekmény jellegét, az elkövetés körülményeit és annak indítókat összevetve kell értékelni (BJD 9986).

A Kúria az EBH2018.B.13. számú határozatában ezzel kapcsolatban rögzítette, hogy az érdemesség szempontjából a bűncselekmény jellegén, a büntetés mértékén túlmenően, alapvetően a vádlott személyének jövőbeni társadalomra veszélyessége mérlegelendő, vagyis azt szükséges eldönteni, hogy a kiszabott büntetés mellett a társadalom védelme igényli-e a személyre háruló, a büntetett előélethez fűződő hátrányos következményeket is.

Mindezen szempontokat figyelembe véve az ítéletábra arra a következtetésre jutott, hogy a végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt I.r., II.r., VI.r. és VII.r. vádlott terhére olyan többrendbeli hivatali bűncselekmények kerültek megállapításra, amelyek a személyükben rejlő kockázatot is mutatják, így egyikük sem érdemes az előzetes mentesítésre.

Az elsőfokú bíróság az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a felmerült bűnügyi költség összegéről és annak viseléséről helytállóan rendelkezett, azonban a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezésében a törvényszék nem jelölte meg, hogy IX. r., XII. r., XV. r., XVI. r. és XVII. hanyad rendű vádlottak, ezért az ítéletábra ezt a rendelkező részben írtak szerint pótolta.

Az elsőfokú ítélet elírás miatt hibásan tartalmazta az I.r. vádlott lakóhelyének irányítószámát, ezért azt a másodfokú bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint kijavította, továbbá a nyilvános ülés adatai alapján rögzítette az V.r. vádlott új lakcímét, valamint a XIII.r. vádlott új lakóhelyét és helyes tartózkodási helyét.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek voltak.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéletábra mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 599. § (1) bekezdése alapján megtartott nyilvános ülésen, a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárás során a kirendelt védők díjával felmerült bűnügyi költség megállapításáról és viseléséről a Be. 613. § (1) bekezdése értelmében a Be. 574. § (1) és (4) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2019. év november hó 12. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Patassy Bence s.k.
előadó bíró

Dr. Mató Ágnes s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 28.B.1522/2017/53. számú ítélete a Fővárosi Ítéletábra mint másodfokú bíróság 1.Bf.118/2019/21. számú végzése által I.r. vádlott, II.r. vádlott, III.r. vádlott, IV.r. vádlott, V.r. vádlott, VI.r. vádlott, VII.r. vádlott, VIII.r. vádlott, IX.r. vádlott, X.r. vádlott, XI.r. vádlott, XII.r. vádlott, XIII.r. vádlott, XIV.r. vádlott, XV.r. vádlott, XVI.r. vádlott, XVII.r. vádlott, XVIII.r. vádlott és XIX.r. vádlott vonatkozásában 2019. év november hó 12. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2019. év november hó 12. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke